

قالەمەرە: سوئىدتان دەدەم، مەنبە نۆكەرى بېگانە

دېمانەيەكى بلاونەكر اوھى ھونەر مەند قالە مەرە

عوسمان رانپەيى

ھاۋىنى سالى 2008، لە سەقز مۇھ بۇ پىياسەيەكى دەمە ئىوران روومان لە شارە جوانەكەى بۇكان كىرد، لە دەروازەى ئەو شارەدا ھىماى شۇنەوار نىك سەرنجى ميوئان بۇ لاي خۇى رادەكىشىت، ئەۋىش بەرزايىپەكەى نالەشكىنە و ئارامگاي ھونەر مەندى گەرەى كورد (ھەسەن زىرەك) ى رەھمەتتە، بۇ ئىمەمانان دەرفەتتىكى زىرەن بوو تا بە خوليا و تاسەيەكى زۇر مۇھ سەردانى گلكۇى زىرەكى دەنگز و ئال بىكەن .

ھەر لە سەر نالەشكىنە و بە تەنەشت ئارامگايەى زىرەك مۇھ، كۆمەلىك تابلۇ و شۇنەوارى جوانى ھونەر مەندانى تر بە دى دەكران كە بۇ ئىمە جىگەى دلخۇشى و سەرنج بوون، يەككە لەوانە و نەپەكەى قەبارە گەرەى ھونەر مەندى دەستوپەنجەزىرەن " قالەمەرە" ى شمشالزەن بوو، دواتر بۇمان روون بوو مۇھ يار و ياومرانى زىرەك دواى مردنەشى دەستبەردارى ئەو نابن و بە زىندوۋى سەران شۇنى مردنى خۇيان لەتەك ئەۋدا نىشان دەكەن، سەرنەنجام ھەروا بوو (قالەمەرە) ى ھونەر مەند و ھەسەت و داخووزى خۇى بوو كە دوا ئارامگايەى لە نالەشكىنە و بە تەنەشت گلكۇكەى "زىرەك" مۇھ بىت. مامە قالە دەبگوت " چونكە ئەۋىش ھەر نەھەسايە، پىم خۇشە لە گوردائىشا ھەر پىكە مۇھ بىن. " كە ھەرواى ھونەر مەندانمان لە نالەشكىنە بە جى ھەشت بۇ تەۋاكردى ئىۋارە پىياسەكەمان چوپنە نىۋشارى بۇكان، لەۋى ھەموو جىپەك تەزى بوو لە جوانى و ئاپۇراى خەلك، لەناكاو دەنگى ئاۋازىكى شىرەن كەۋتە بەر گۇيمان، وردە وردە ئەم دەنگە سىحراۋىپە كىشى كرەن بۇ لاي خۇى، زانەم شتىكى ئاۋازىپە، رىكەۋتتەكە لە تەمەندا نابىتە مۇھ، رىرەۋى رۇبىشتەكەم گۇرى و ىرەم بە خەلكەكە دا؛ تا نزىكرت دەبومۇھ دەنگى سىمفونىپاى ئەو ئاۋازەى سالاننىكە بە رۇحمان ئاشناپە پتر بۇ لاي خۇى كىشى دەكرەم .

لەپرىكدا لەئىۋان كەلنى ھاتوچۇى خەلكەكەدا سىماى ماندوۋى مرقۇتتىكى بەسالداچوم بىنى لەبەردەم دوۋكانى كوتالفرۇشنىك لەسەر پارچە مقەباپەكدا دانىشتىۋو و بىر نىك پارە و پوۋلىشى لە كۇشدا بوو! لە راستىدا ئەم دىمەنە نەخۋازراۋە توۋشى شۇكى كىردەم، بۇ ماۋىپەك دوۋچارى سەرەگىز كەپەك ھاتم، چاۋم بەم دىمەنە نەخۋازراۋە دوۋ دلۇپ فرمىسكى گەرمى تى زا و گەرەوم گرىاننىكى مەند، گىانىشم تەزوۋى وردە لەرزىكى پىدا ھات، لە دلئى خۇمدا گوتەم ئاى خودا ھال و گوزەرانى بەھەرەومر و كەلە ھونەر مەندانى ئىمە بۇ ھەر دەبىت نەھاتى و نەدارى بىت، بۇ دەبىت مرقۇ مەز نەكانى ئەم مەملەكەتە لە ژياناندا كەمىك ئاسوۋدە و بەختەومر نەبن. لەم ساتانەدا ئەم گوتەپەى مام " ھىمەن" م ھاتە مۇھ بىر، كە دەلنىت (ھونەر مەند و ژيانى خۇش مەھالە).

كە دلئىا بووم لەۋەى ئەم مرقۇفە خۇشەۋىست و بەر تىزەى دلەم دەبگوت لەم سەفەرەدا ھەردەبىت بىبىنەم، چونكە بۇ مەن ئەۋە دوا دىدار بوو، زانەم ئەۋە ھونەر مەندى شمشالزەن "قالە مەرەپە" لەم زەردەپەرەى ئىۋارەدا ئەم كۇرى زىكرەى دامەز راندوۋە و بە پەنجەكانى دەستى و بەم ھەناسە گەرم و قوۋلانەى بەننىۋ بەرنى شمشالەكەيدا شەپۇل دەدا و ئەم ناۋە گۇلاۋپزىن دەكات.

ھەستام تا لە ژنىنى ئەم پارچە ئاۋازە شىرەنەى بوو مۇھ كە پىشتەر دەستى پى كرەبوو و بە ھۆپە مۇھ خەلكى ئەم ناۋەى نوقمى ئەندىشەى خەمەكانى كرەبوون، ئىنجا لەبەر دەميا چەمامەۋە و بە تاسەۋە دەستەكانىم ماچ كىرد، ئەم بەننىشانى سەرسورمان سەرىكى ھەلپىرى بە ماناى ئەۋەى بۇ دەبىت كەسنىك بەم شىۋەپە لەبەر امبەرىدا ھەلسوكەوت بكات، دواتر فەرموۋى كىرد و لەتەنەشت خۇپەۋە داينىشانەم؛ لەم كاتەدا بە دەم سالو و بەخىر ھاتەۋە بە ئەسپاى شمشالەكەى كرەدەۋە بە بەر پىشتىنەكەيدا و ھەناسەپەكى قوۋلى ھەلكىشا، ئىنجا بەموردى ئەۋىش بە چاۋە گەنەرەنگەكانىپەۋە لىى رۋانەم، ۋەك ئەۋەى زاننىپتى

ميوانىكى رېبوار نيم تا به سلاوكر دنيك و پيدانى كهمنيك پوول بروم و وازى لى بهنيم !كهوتينه باس و خواسيكي دوستانهوه، ئيتىر كه زانىي له كوردانى باشوروم و له همولتروه هاتووم بۇ ديدمنى ئهو، به دستورى پىزىرايى هر روژ هه لاتييهكى خوشهويست دنيايهك موحىيهتى نواند و دهستى خستهوه ناو دهستمهوه. لهئيو ئهو كهشه شيرينهدا كاتيك سىرنيكى دهوروبىرى خومانم كرد بينيم خهلكيكي زور له دهورمان كو بوونهتهوه و ههموان سىرى ئهو ديمنه تاسهبار يانهيان دهكردين .

عوسمان رانيهیی

ئىنجا به نىرتى روژ نامهنوسى ههنديك باسى ترمان هتيايه گورى كه له ديمانهيهكى كورتى دهگمن دهچوو به لام له شيوه كۆمهنيك راز و نياز، بهم شيوهيه ديمانهكه لهتهك "قاله مېره" كرد كه بۇ يهكهم جاره بلاو دهكرتتهوه:

***چۆنه لهم كاتاندا و بهم گهرمايه وان ليرهدا؟**

– من روژانه گهر بتوانم وهدر كهوم له مالى و بيمه دهرئ، لهم شوينه يان جىگهيهكى تردا دادهنيشم، به لوتف و كهرمى خودا و خيرخووان بزيوييهك نهگهرچى كهميش بيت بۇ مال و مندالهكانم پيدا دهكهم.

***باشتر نيهه لهم تهمنهتدا پشوو بدهيت و له مالهوه دانيشيت، هاتوچوى بازار ماندووت ناكات؟**

– كاتيك زور له مال دهمنيمهوه ههست به ماندوويهتى زياتر دهكهم، من ناموئيت هيج كات له خهلكهكهم دور بىم، روژنيك نهيم بۇ بازار خهلك و دوستان ههوالم دهپرسن يان دين بۇ مالى و منيش ناموئيت نهزيهتى ئهوان بدهم چونكه من ههموو ئهو خهلكانه به هيبى خوم دهرانم و ئهوانيش من به هيبى خووان دهرانن.

***كه دوستهكانت بهم شيوهيه لىت دهروانن، نهى تو لهبهرامبهدا چىيان بۇ دهكهيت؟**

– "به چاوى پر له حوزنهوه" – شتتكم نيهه به غىبرى خوشهويستى بۇ ئهم خهلكه و خوشهويستى كوردستانهكهم نهيت، خوم و شمخالهكهم؛ تا بيمينم خزمهتيان دهكهم.

***دهزانين زور جارن بههوى ههلوئىستى نيشتيمانىيهوه نهزيهتيان داويت نهمه بۇ ئيوه و بۇ هونهركهت كيشه نيهه؟**

– زور جارن نهزيهتيان داوم، دهرديسهريان زور تووش كردوم، بهتاييهتى كه له سوئى ريبهران و شههيدانى گهل و لاتهكهم و لهبهرامبهر زوردارىي دوژمناندا، ههستى كوردايهتتى خومم به ناوازي شمخالهكهم دهربريوه، زور نهزيهت دراوم بهلام ههرگيز كۆلم نهداوه و گويم بهو ناخوشىيانه نهداوه و ههرگيز خيانهت به ميللهتهكهى خوم ناكهم و نهمكردوه.

*بە نياز نيت سەفەرئىك بگەيت بۇ دەرەۋەى بۆكان؟

-تەنيا شونئىك ئارەزو دەكەم جارئىكى تر ببىنمەۋە و سەردانى بگەم "كوردستانى ئازادە" - كە ئەمەى دەگوت چاۋەكانى نوقمى رېژنەيەك فرمىسك بوون - ئەگەر نەخوشى لىم گەرئىت و تەمەن باقى بىت حەز دەكەم بىمە ھەولئىر و بچمە سلئىمانى و بۇ جارئىكى تر ھەۋاى ئازادى و ئاتەكەم بىتە ناو سىنەم و تاۋئىك لەژئىر ئالا و پەرچەمە جوان و سەر بلندەكەى كوردستاندا پشۋويەك بەم، جا ئەۋجا بىشمرم خەمم نىيە، بەلام توخودا ئەگەر ئەتۋوئىش رۇئىشئىتەۋە سەلامم بگەيئىنە ھەموو خەلكى كوردستانى؛ دەبەر يەك بە يەكبان بمرم .

تەنيا داۋاكار بىشم ئەۋەيە، توخودا، تو و خوئىنى شەھيدان، ئەۋ ھەلەى بۇ كوردان پەيدا بوۋە لە دەستە خوئانى مەدەن، خزمەتى خاك و ۋەلاتى خو بگەن، با ئالاي كوردستانى ھەر جوان و شەكاۋە بىت لەسەر كئوان، لەسەر مالان لە ھەموو جنىيەك .

با ئالاي كوردستانى ديار بىت، بۇ خاترى خوئىنى شەھيدان خراپەى دەگەل يەكدى مەكەن، بە كوردستانى سوئىدنتان دەدەم يەكگرتوۋ بن، مەبنە نۆكەرى بىگانان.

*تېببىنى: ئەم دىمانەيە لە 2008/7/20 لەشئارى بۆكان رۆژ ھەلاتى كوردستان ئەنجام دراۋە و بۇ يەكەم جارە بلاۋ دەكرئتەۋە، ھەرۋەھا بەشئىك لە دەقى دىمانەكە بە شئوۋزار و گوزارشتى ئەۋ ھونەر مەندە دارئىراۋەتەۋە .

سەرچاۋە: مالىپەرى رۆژنامە